

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησης 99/2022

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Δ΄)**

Συνεδρίαση της 4ης Οκτωβρίου 2022

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.,

Μέλη: Αντώνιος Τατσόπουλος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., Ελένη Πασαμιχάλη, Παναγιώτης Παππάς, Στέργιος Κίκας, Δημήτριος Κατωπόδης, Νικόλαος Μουκαζής, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Χουρμούζη, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. 2901.32/21923/29-3-2022 του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής/ Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν η διάταξη της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν.3079/2002, που ορίζει ότι οι διατελούντες σε χρέια σύζυγοι του προσωπικού Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ.) που απεβίωσε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας ή εξαιτίας της υπηρεσίας, εφόσον έχουν στη ζωή ένα τουλάχιστον ανήλικο τέκνο, προσλαμβάνονται, μετά από αίτησή τους, ως διοικητικοί υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και σε θέση ανάλογη των προσόντων τους στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή στα εποπτευόμενα από αυτό Ν.Π.Δ.Δ., είναι δυνατό να εφαρμοσθεί στην περίπτωση κατά την οποία σύμφωνα με το πόρισμα της Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης ο θανάσιμος τραυματισμός εν ενεργεία στελέχους του Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ προκλήθηκε εν ώρα διατεταγμένης υπηρεσίας και οφείλεται σε αυτοχειρία.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το έγγραφο του ερωτήματος και από τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την από 20-10-2020 αίτησή της, η Μ.Α., χήρα θανόντος στελέχους του Λιμενικού Σώματος, επικαλούμενη τη διάταξη της περίπτωσης δ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3079/2002, ζήτησε την πρόσληψή της ως διοικητικής υπαλλήλου σε θέση ανάλογη των προσόντων της στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή σε εποπτευόμενο από αυτό ΝΠΔΔ, παραιτούμενη από κάθε απαίτηση και χρήση του νόμου από το ανήλικο τέκνο της.

2. Στο από 15-7-2019 πόρισμα της Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (ΕΔΕ) που διενεργήθηκε για την εξακρίβωση των αιτιών και των συνθηκών του θανάσιμου τραυματισμού του συζύγου της Β. Δ., εν ενεργεία Αρχικελευστή του Λιμενικού Σώματος, διαπιστώνεται ότι ο Β.Δ. ήταν παθών κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας, όχι όμως εξαιτίας αυτής και, περαιτέρω, ότι ο θανάσιμος τραυματισμός του οφείλεται σε αυτοχειρία. Ειδικότερα, στο προαναφερθέν πόρισμα της ΕΔΕ αναφέρεται ότι ο Αρχικελευστής του ΛΣ Β. Δ. στις 12-12-2018 από ώρα 15.30 έως 07.30 της επομένης βρισκόταν σε διατεταγμένη υπηρεσία με καθήκοντα Βοηθού Αξιωματικού Φυλακής. Περί της 01:00 ώρα το βράδυ ζήτησε να ξεκουραστεί επί δύο ώρες, κάτι που έγινε αφού του εδόθη και η σχετική άδεια από τον Αξιωματικό φυλακής. Στις 03.30 εξήλθε του γραφείου του Διοικητή όπου αναπαυόταν και πρότεινε στον έτερο Βοηθό Αξιωματικό φυλακής να πάει να ξεκουραστεί και εκείνος με τη σειρά του, κάτι που επίσης έγινε. Ο Β. Δ. είχε φροντίσει από πολύ πιο πριν, κατά το χρονικό διάστημα που βρέθηκε μόνος στη βάρδια εντός του Λιμενικού Τμήματος, καθώς οι άλλοι δύο συνάδελφοί του είχαν βγει για περιπολία, να πάρει τα κλειδιά οπλισμού από το τσαντάκι που τα είχε φυλαγμένα ο Αξιωματικός φυλακής. Στις 5.00 το πρωί εντοπίσθηκε στον περίβολο χώρο του λιμεναρχείου μέσα σε λίμνη αίματος μετά από πυροβολισμό. Κάτω από το σώμα του βρισκόταν το υπηρεσιακό του πιστόλι, διαπιστώθηκε δε ο θάνατός του, ο οποίος, σύμφωνα με το πόρισμα της

ΕΔΕ, οφείλεται σε αυτοχειρία. Ο πυροβολισμός, που έγινε μεταξύ 03.30 - 04.45 δεν ακούστηκε καθόλου επειδή ο κεντρικός δρόμος πλησίον του λιμεναρχείου είναι πολυσύχναστος λόγω της κυκλοφορίας βαρέων οχημάτων. Το πόρισμα της ΕΔΕ αναφέρει, επίσης, ότι ο θανών ένωθε άγχος, αντιμετώπιζε κάποια προβλήματα με τον γάμο του, βρισκόταν σε συναισθηματικό αδιέξοδο και ότι ήθελε να χωρίσει αλλά σκεφτόταν το παιδί του, δίλημμα το οποίο δεν μπορούσε να αντέξει και τραγικοποιούσε τα γεγονότα αυτά στο μυαλό του. Τέλος, το πόρισμα καταλήγει ότι ο θανών εν ενεργεία Αρχικελευστής Β. Δ. ήταν παθών κατά την εκτέλεση «διατεταγμένης υπηρεσίας», όχι όμως παθών εξαιτίας της υπηρεσίας και ότι ο θανάσιμος τραυματισμός του οφείλεται σε αυτοχειρία, ως εκ τούτου δε δεν πρέπει να ασκηθεί πειθαρχικός έλεγχος σε βάρος οποιουδήποτε στελέχους του ΛΣ και η υπόθεση να τεθεί στο Αρχείο.

3. Κατόπιν των ανωτέρω, η ερωτώσα υπηρεσία υπέβαλε το προαναφερόμενο ερώτημα.

Νομοθετικό πλαίσιο

4. Στην περίπτωση δ' της παρ. 2 του άρθρου 6 του «Κώδικα του Προσωπικού του Λιμενικού Σώματος», ο οποίος κυρώθηκε με τον ν. 3079/2002 (Α' 311), όπως η περίπτωση αυτή είχε αρχικά συμπληρωθεί με το άρθρο 2 παρ. 4 του ν.3569/2007 (Α' 122) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με το άρθρο 21 παρ.2 του ν.4532/2018 (Α' 63), ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 6

«2. ... δ' αα) Οι διατελούντες σε χηρεία σύζυγοι του προσωπικού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που απεβίωσε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας ή εξαιτίας της υπηρεσίας, εφόσον έχουν στη ζωή ένα τουλάχιστον ανήλικο τέκνο, προσλαμβάνονται, μετά από αίτησή τους, ως διοικητικοί υπάλληλοι με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και σε θέση ανάλογη των προσόντων τους στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ή στα εποπτευόμενα από αυτό Ν.Π.Δ.Δ.. Στην ίδια ρύθμιση και με τις ίδιες προϋποθέσεις υπάγονται και οι σύζυγοι προσωπικού Λ.Σ. - ΕΛ.ΑΚΤ. που καθίστανται ανάπηροι συνεπεία τραυματισμού ή ασθένειας σε ποσοστό άνω του 67% κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής. Η συνδρομή των προϋποθέσεων

και των αιτιών της αναπηρίας στρατιωτικού Λ.Σ. προκύπτει από πόρισμα Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης. Η αναπηρία διαπιστώνεται από την Ανωτάτη Ναυτικού Υγειονομική Επιτροπή. ββ) ...»

5. Στην απόφαση με αριθμό 1141.1/42/2002 του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας «Κύρωση του Κανονισμού για τη διενέργεια Ενόρκων Διοικητικών Εξετάσεων (Ε.Δ.Ε.)» (Β' 1122), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 46 παρ 2 του ν. 2935/2001 (Α' 162), όπως αυτή τροποποιηθείσα ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΝΟΡΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (Ε.Δ.Ε.)

Άρθρο 2

Λόγοι διενέργειας Ε.Δ.Ε.

Ε.Δ.Ε. διατάσσεται κυρίως για:

- α) Την εξακρίβωση διάπραξης πειθαρχικών ή υπηρεσιακών παραπτώματων.
- β) Τον θάνατο, τραυματισμό ή πάθηση στελέχους Λ.Σ., γ)...

Άρθρο 6

Πόρισμα Ε.Δ.Ε.

1. Ο Αξιωματικός που διενεργεί την Ε.Δ.Ε., μετά τη συγκέντρωση των απαραίτητων εγγράφων στοιχείων και αφού λάβει όλες τις μαρτυρικές καταθέσεις συντάσσει πόρισμα στο οποίο, χωρίς να βασίζεται σε φήμες, ενδείξεις ή στις προσωπικές του απόψεις, εκθέτει:

α) Τα πραγματικά περιστατικά που διαπιστώθηκαν, σύμφωνα με το αποδεικτικό υλικό που συγκεντρώθηκε.

β) Τα πρόσωπα για τα οποία, με πλήρη αντικειμενικότητα και ακριβοδίκαιη κρίση, προέκυψαν πειθαρχικές ευθύνες, καθώς και τις σχετικές διατάξεις ή εντολές που παραβιάστηκαν.

γ) Την τελική του πρόταση, δηλαδή αν θα πρέπει να ασκηθεί διοικητικός πειθαρχικός έλεγχος σε βάρος συγκεκριμένων προσώπων ή αν η υπόθεση θα πρέπει να τεθεί στο αρχείο. 2...

Παραρτήματα.

Τα προσαρτώμενα στον παρόντα Κανονισμό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ "Α" και "Β" που ακολουθούν, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ "Α"

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

1. Σχέση πάθησης στρατιωτικού με την υπηρεσία.

Παρακάτω διευκρινίζεται πότε ο θάνατος, τραυματισμός ή η πάθηση στελέχους Λ.Σ. έγινε στην υπηρεσία, εξαιτίας της υπηρεσίας ή κατά τη διάρκεια εκτέλεσης υπηρεσίας που είχε διαταχθεί.

α) Παθών στην υπηρεσία

Το ευρισκόμενο στην ενέργεια στέλεχος Λ.Σ., μόνιμο και μη, θεωρείται ότι βρίσκεται σε υπηρεσία κατά το χρονικό διάστημα που υπηρετεί στο Σώμα ή λαμβάνει οποιαδήποτε άδεια, καθώς και κατά το χρονικό διάστημα που απαιτείται να επιστρέψει στον τόπο που έχει δηλώσει ως μόνιμη κατοικία, αμέσως μετά την έξοδό του από το Σώμα.

β) Παθών όχι στην υπηρεσία

Ο θάνατος, ο τραυματισμός ή η πάθηση στελέχους Λ.Σ. θεωρείται ότι δεν επήλθε στην υπηρεσία αν συνέβη μετά την έξοδό του από το Σώμα, καθώς και αν ο τραυματισμός ή η πάθησή του συνέβη πριν την κατάταξή του στο Σώμα.

γ) Παθών κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας

Το ευρισκόμενο στην ενέργεια στέλεχος Λ.Σ. θεωρείται ότι έπαθε σε διατεταγμένη υπηρεσία, όταν κατά το χρόνο του θανάτου, του τραυματισμού ή της πάθησής του εκτελούσε συγκεκριμένη υπηρεσία (καθήκον, εργασία) είτε σύμφωνα με τις διαταγές των προϊσταμένων του είτε κατά τις προβλεπόμενες διατάξεις. Επίσης, τελεί, σε

διατεταγμένη υπηρεσία και εκείνος που μεταβαίνει από την Υπηρεσία του προς την οικία του και αντίστροφα.

δ) Παθών όχι σε διατεταγμένη υπηρεσία

Το ευρισκόμενο στην ενέργεια στέλεχος Λ.Σ. θεωρείται ότι δεν έπαθε κατά τη διάρκεια διατεταγμένης υπηρεσίας, όταν ο θάνατος, ο τραυματισμός ή η πάθησή του συνέβη σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση εκτός εκείνων που αναφέρονται στην αμέσως προηγούμενη (γ) παράγραφο.

ε) Παθών εξαιτίας της υπηρεσίας

Το ευρισκόμενο στην ενέργεια στέλεχος Λ.Σ., θεωρείται ότι έπαθε "εξ αιτίας της υπηρεσίας" όταν ο θάνατος, ο τραυματισμός ή η πάθησή του είχαν άμεση σχέση με την υπηρεσία του και προήλθαν αναμφισβήτητα εξαιτίας αυτής, χωρίς να διαπιστώνεται υπαιτιότητα του ίδιου.

στ) Παθών "όχι εξ αιτίας της υπηρεσίας"

Το ευρισκόμενο στην ενέργεια στέλεχος Λ.Σ. θεωρείται ότι έπαθε "όχι εξαιτίας της υπηρεσίας" όταν ο θάνατος, ο τραυματισμός ή η πάθησή του προήλθαν από υπαιτιότητά του, διότι ο ίδιος προέβη σε συγκεκριμένη αντικανονική ενέργεια, ή δεν κατέβαλλε την απαιτούμενη προσοχή και επιμέλεια, που θα μπορούσε ή ήταν υποχρεωμένος, κατά τις περιστάσεις, να καταβάλλει.2...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΘΑΝΑΤΟΣ - ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΠΑΘΗΣΗ ΣΤΕΛΕΧΟΥΣ Λ.Σ.

A) Γενικά

1. Αν συμβεί θάνατος, τραυματισμός ή πάθηση ευρισκομένου σε ενέργεια στελέχους Λ.Σ. από οποιαδήποτε αιτία, η Υπηρεσία του παθόντα προβαίνει υποχρεωτικά στις ακόλουθες ενέργειες: ...

β) Διενεργεί αυτεπάγγελτα Ε.Δ.Ε. για να εξακριβωθούν οι συνθήκες και τα αίτια του θανάτου, σοβαρού τραυματισμού ή της πάθησης, καθώς και η σχέση αυτού με την υπηρεσία. 2...

Β) Στοιχεία φακέλου Ε.Δ.Ε και πορίσματος

1. Στο φάκελο και το πόρισμα της Ε.Δ.Ε. θα πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια τα εξής:

α) Η ακριβής ημερομηνία, ο τόπος, ο χρόνος του συμβάντος και τα πλήρη στοιχεία των εμπλεκομένων.

β) Οι ακριβείς συνθήκες του συμβάντος, καθώς και ποιοι θεωρούνται υπαίτιοι για αυτό.

γ) Το αν είχαν ληφθεί τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας.

δ) Το αν ο παθών, κατά το χρόνο του συμβάντος ήταν σε άδεια (κανονική, προφορική, αναρρωτική κ.λπ.) ή εκτελούσε διατεταγμένη υπηρεσία, το είδος της υπηρεσίας αυτής και από ποιόν είχε διαταχθεί να την εκτελέσει.

ε) Η σχέση του θανάτου- τραυματισμού με την υπηρεσία. στ) ...»

Ερμηνεία και εφαρμογή διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και όλου του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και του σκοπού που εξυπηρετούν, καθώς και από την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

6. Με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 περίπτ. δ' του ν. 3079/2002 θεσπίζεται δικαίωμα διορισμού υπέρ ορισμένων προσώπων, κατ'εξαίρεση των ισχυουσών διατάξεων περί διορισμού στο Δημόσιο και σε ν.π.δ.δ. υπό τον έλεγχο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ), όταν μέλος του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής αποβιώσει κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας ή εξαιτίας αυτής. Με την ευεργετική αυτή διάταξη σκοπείται η πληρέστερη προστασία

των μελών της οικογένειας των θυμάτων του καθήκοντος στελεχών του Λ.Σ. - ΕΛΛ. ΑΚΤ., προς εκπλήρωση ιδιαίτερου ηθικού χρέους της πολιτείας έναντι αυτών, αλλά και ως έκφραση του κοινωνικού δικαιώματος της προστασίας της οικογένειας (άρθρο 21 παρ. 1 Συντ.). Συγκεκριμένα, με αυτή λαμβάνεται μέριμνα για την εξασφάλιση του βιοπορισμού του συζύγου των ως άνω υπαλλήλων, εφόσον οι τελευταίοι απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας ή εξαιτίας αυτής (πρβλ. ΣτΕ Επταμ. 2931/2015, ΝΣΚ 87/2009, 431/2007, 287/2003 Ολομ.).

7. Σημειώνεται ότι παρόμοιες διατάξεις ισχύουν για τους στρατιωτικούς (άρθρο 19 ν. 1911/1990, άρθρο 30 ν. 1947/1991), για τους αστυνομικούς και τους πυροσβέστες (παρ. 4 άρθρου 7 ν. 1339/1983, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 2452/1996), καθώς και για τους εργαζόμενους στο Δημόσιο (άρθρο 14 παρ. 20 ν. 2266/1994), όπου όμως οι διατάξεις προϋποθέτουν ο θάνατος του στρατιωτικού, αστυνομικού υπαλλήλου κοκ επήλθε *«κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας και ένεκα αυτής»* ή, στην τελευταία περίπτωση, *«κατά και εξαιτίας της εκτέλεσης υπηρεσιακού του καθήκοντος»*.

8. Οι έννοιες της «διατεταγμένης υπηρεσίας» και του θανάτου «εξαιτίας αυτής» δεν προκύπτουν από το κείμενο του ν.3079/2002. Γίνεται δεκτό ότι στα πλαίσια του “Κοινωνικού Κράτους” η έννοια της “διατεταγμένης υπηρεσίας και του θανάτου ένεκα αυτής” έχει διευρυνθεί σε σχέση με το παρελθόν και ο στρατιωτικός, το στέλεχος του Λ.Σ. κλπ θεωρείται ότι τελεί σε “διατεταγμένη υπηρεσία” στις παρακάτω περιπτώσεις : (1) Σε κάθε δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα εντός του τόπου παροχής της υπηρεσίας του και προβλέπεται από το πρόγραμμα ωρών υπηρεσίας και εκπαίδευσως. (2) Κατά τον χρόνο μεταβάσεως και επιστροφής από την οικία του στο χώρο εργασίας και αντίστροφα. (3) Κατά το χρόνο μεταβάσεως στον τόπο προορισμού και επιστροφής στη Μονάδα, μετά την λήψη οιασδήποτε άδειας. Ως παθών δε “εξαιτίας της υπηρεσίας” θεωρείται αν υπάρχει άμεση σχέση του ατυχήματος με την υπηρεσία (δηλαδή εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας) και δεν διαπιστώνεται υπαιτιότητα του παθόντος ή, έστω, διαπιστώνεται ελαφρά αμέλειά του (ΝΣΚ Ολομ. 697/2002).

9. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα Κανονισμό Διενέργειας Ενόρκων Διοικητικών Εξετάσεων, αν συμβεί θάνατος ευρισκομένου σε ενέργεια στελέχους Λ.Σ. από οποιαδήποτε αιτία, η υπηρεσία του παθόντος διενεργεί αυτεπάγγελα

Ε.Δ.Ε. για να εξακριβωθούν οι συνθήκες και τα αίτια του θανάτου, καθώς και η σχέση αυτού με την υπηρεσία. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον ίδιο Κανονισμό, το ευρισκόμενο στην ενέργεια στέλεχος Λ.Σ. θεωρείται ότι έπαθε σε διατεταγμένη υπηρεσία, όταν κατά το χρόνο του θανάτου, του τραυματισμού ή της πάθησής του εκτελούσε συγκεκριμένη υπηρεσία (καθήκον, εργασία) είτε σύμφωνα με τις διαταγές των προϊσταμένων του είτε κατά τις προβλεπόμενες διατάξεις.

10. Για τον διορισμό ή την πρόσληψη κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 2 περίπτ. δ' του ν. 3079/2002, κατά παρέκκλιση του ισχύοντος συστήματος προσλήψεων διοικητικών υπαλλήλων στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, απαιτείται, ως βασική προϋπόθεση, θάνατος του υπαλλήλου που επήλθε κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας ή εξαιτίας αυτής, κατά σχέση αιτίου αιτιατού, υπό την έννοια ότι ο θάνατος δεν θα είχε συμβεί αν δεν υπήρχε η έννομη σχέση της υπηρεσίας και ότι ο θάνατος έχει άμεση και αποκλειστική αιτία την εκτέλεση του υπηρεσιακού καθήκοντος (πρβλ. ΝΣΚ 87/2009, 456/2006, 490/2002).

11. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 2 περίπτ. δ' του ν.3079/2002 θέτει διαζευκτικά ως προϋποθέσεις εφαρμογής της την ύπαρξη θανάτου «κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας» ή «εξαιτίας της υπηρεσίας». Στην προκειμένη υπόθεση από κανένα στοιχείο δεν προκύπτει θάνατος «εξαιτίας της υπηρεσίας», το δε από 15-7-2019 πόρισμα ΕΔΕ ρητά αποκλείει τέτοια περίπτωση. Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί η συνδρομή ή μη της περιπτώσεως θανάτου «κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας», την οποία το πόρισμα δέχεται.

12. Στο πλαίσιο της επιβαλλόμενης στενής ερμηνείας της παραπάνω εξαιρετικής διάταξης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι στην έννοια του θανάτου («απεβίωσε») στελέχους του Λ.Σ.- ΕΜ.ΑΚΤ. δεν περιλαμβάνεται ο θάνατος από αυτοχειρία, η οποία εξ ορισμού δεν είναι δυνατό να έχει σχέση με διατεταγμένη υπηρεσία, αλλά αποτελεί αποκλειστικά προσωπική ενέργεια του θανόντος.

13. Εξάλλου, κατά την έννοια της ίδιας διάταξης, για να συντρέξει περίπτωση θανάτου «κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας» απαιτείται όχι μόνο ο θάνατος να συμβεί εντός των χρονικών ορίων της εκτέλεσης της υπηρεσίας και στον τόπο που εκτελείται η υπηρεσία, αλλά επιπροσθέτως πρέπει να υπάρχει και να μην έχει διακοπεί ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ του θανάτου και της εκτέλεσης συγκεκριμένης υπηρεσίας είτε σύμφωνα με τις διαταγές των προϊσταμένων του

θανόντος είτε σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Στην προκειμένη περίπτωση ο θάνατος επήλθε λόγω αυτοχειρίας, η οποία ουδεμία σχέση με την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας βοηθού αξιωματικού φυλακής εκ μέρους του θανόντος έχει, και συνεπώς ο αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ του θανάτου και διατεταγμένης υπηρεσίας δεν υπάρχει, άλλως έχει διακοπεί.

Απάντηση

14. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Δ΄) γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 6 παρ. 2 περίπτ. δ΄ του ν.3079/2002 σε περίπτωση κατά την οποία ο θανάσιμος τραυματισμός εν ενεργεία στελέχους του Λ.Σ.- ΕΛΛ. ΑΚΤ. προκλήθηκε εν ώρα διατεταγμένης υπηρεσίας και οφείλεται σε αυτοχειρία.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 25-10-2022

Ο Πρόεδρος

Η Εισηγήτρια

Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Αικατερίνη Χουρμούζη
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.